

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Viša geometrija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

VG

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Analiza I, Geometrija I i II, Diferencijalna geometrija

7. Ograničenja pristupa:

-

8. Trajanje / semestar:

1

7

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Matematika / Edukacija u matematici

12. Odgovorni nastavnik:

Vedad Pašić

13. E-mail nastavnika:

vedad.pasic@untz.ba

14. Web stranica:

<http://www.vedad.frontslobode.org/vg/>

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Osnovni cilj ovog modula je da studenti izučavaju druge, ne-Euklidske geometrije i time spoznaju više o samoj strukturi ove grane matematike s aksiomatske perspektive. Studenti će na kraju modula biti u stanju pojmiti geometriju kao mnogo generalniju granu matematike, te spoznati najmodernije pristupe poimanja prostora kao takvog.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra uspješni studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni za:

- Analizu geometrijskih problema kroz aksiomatski pristup;
- Proširavanje standardnog poimanja prostora kao Euklidskog 3D prostora na mnogo generalnije strukture;
- Proučavanje Riemannove geometrije kao osnove modernog promatranja prostor-vremena.

Nakon odslušanog i uspješno položenog kursa studenti će sigurno lakše i brže da usvajaju znanja iz predmeta u kasnijem toku dodiplomskog i postdiplomskog školovanja koji se oslanjaju na geometriju.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Uvod u historijsku višu geometriju; Euclidovi Elementi; Euclidov V postulat; Hilbertov sistem aksioma: aksiomi veze; posljedice aksioma veze; aksiomi rasporeda; posljedice aksioma rasporeda; aksiomi podudarnosti; posljedice aksioma podudarnosti; aksiomi neprekidnosti; posljedice aksioma neprekidnosti; Dedekindov teorem; Arhimedov i Cantorov aksiom; aksiom paralelnosti; posljedice aksioma paralelnosti. Uvod u hiperboličnu geometriju; aksiom Lobačevskog; podudarnost trouglova. Paralelnost i hiperparalelnost; izometrije hiperbolične ravni; izometrije hiperboličnog prostora. Asimptotski poligoni i poliedri; Funkcija Lobačevskog; modeli hiperbolične ravni i prostora. Riemannova geometrija; mnogostrukosti; Riemannova metrika i mjera; tangentni prostori i vektori. Lie zagrada i Lie izvod. Tenzori. Geometrijski uvod u funkcionalnu analizu.

18. Metode učenja:

Predavanja i auditorne vježbe.

Studenti imaju obavezu prisustvovanja svim satima predavanja i vježbi.

Uvjet za dobijanje potpisa je minimalno 70% prisustvo svim oblicima nastave.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Predispitne obaveze sastoje se od dva testa tokom semestra koji nose po 25% ukupne vrijednosti ocjene.

Testovi se rade u pismenom obliku i sadržavaju zadatke iz oblasti koje su pokrivena na predavanjima i vježbama do tada.

Prvi test se radi sredinom, a drugi test na kraju semestra.

Finalni ispit: Finalni ispit provjerava cjelokupno znanje iz svih oblasti pokrivenih na predmetu i nosi 50% ukupne ocjene. Provjera znanja na finalnom ispitu je pismenog oblika.

Uslov za polaganje predmeta da se na finalnom ispitu ostvari minimalno 26 bodova od mogućih 50, s tim da student mora imati skupa sa predispitnim obavezama preko 54 boda za prolaznu ocjenu (6).

20. Težinski faktor provjere:

Predispitne obaveze : Prvi test 25%; Drugi test 25%.

Finalni ispit: 50%.

Student mora ostvariti minimalno 26 bodova na finalnom ispitu, te ukupno 54 boda kako bi se ostvarila prolazna ocjena šest (6).

Ocjena šest (6) 54-63

Ocjena sedam (7) 64-73

Ocjena osam (8) 74-83

Ocjena devet (9) 84-93

Ocjena deset (10) 94-100

21. Osnovna literatura:

1. M. do Carmo : Differential Geometry of Curves and Surfaces; Prentice-Hall, Englewood Clis (1976)
2. Mileva Prvanović : Neeuklidske geometrije, Savez studenata Prirodno-matematičkog fakulteta, Novi Sad (1971)
3. Zoran Lučić : Euklidska i hiperbolička geometrija (drugo izdanje), Total design i Matematički fakultet, Beograd (1997).
4. Takashi Sakai: Riemannian Geometry, American Mathematical Society (1992)
5. Chris J. Isham: Modern differential geometry for physicists. Vol. 61. World Scientific, 1999.

22. Internet web reference:

<http://www.vedad.frontslobode.org/vg/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Non-Euclidean_geometry

23. U primjeni od akademske godine:

2016/17

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

16.03.2016